

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Strašný výbuch vo woolwichskom arsenále.

Nedávno stalo sa strašné nešťastie vo woolwichskom arsenále, kde vyrába sa výbušná látka „lydit“. Je známo že lydit trhá a ničí všetko, ešte hroznejšie nežli dynamit. Woolwich, blízko Londýna je najväčším mestom na výrobu zbraní a nábojov v Anglii, leží na pravom brehu Temže, má ohromný arsenál, kasárne a lodenice, je v ňom továrňa na dela, na výbušné látky, na náboje a torpeda. Zamestnáva 8000 delníkov.

Všetky budovy byly výbuchom do povetria vyhodené. Mrtvých bolo 25 osob, ranených výše 30. Výbuch bolo počuť na 3 mile. Domy v blízkosti arsenálu zatrasly sa jako pri zemetrasení. Loď zakotvená v prístave bola vydvihnutá do povetria a stožár zlomený. Mrtvoly byly po celom okolí roztrúsené. Jednotlivé údy ľudského tela padaly krvácajúce z povetria, jeden očítý svedok hovorí že tak sa zdalo jakoby bol krvavý dažď padal. Náš obrázok dost jasne vyobrazuje hrůzy tohoto strašného výbuchu.

Ako si pomôžeme?

Uhorsko je krajina roľnícka, sedliacka. Všetky národy v Uhorsku zamestnávajú sa až na malé výnimky roľníctvom a pestovaním dobytky. Ako to pride, že Uhorsko nazývané bolo predtým krajinou bohatstva o spokojnosti? Krajinou mäsa, vína a znamenitých žitných koláčov?

Tak to bývalo, ale dnes nie je tak. Nebolo platov, nie takých ťažkých daní, nie priražok, nie vojska, nie toľko úradníkov, nebolo tak ohromného štátneho dlhu, židovstvo nemalo takej strašnej moci, ľudia boli lepší, skromnejší, mravnejší a sporivejší, preto viedlo sa sedliakovi i remeselníkovi lepšie, každý bol pri groši, lebo čo dorobil aj odpredal, dnes čo sedliak dorobí, čo chvíľa, aby sa to hanbil na trh viezť, kupci skoro s výsmechom ponúkajú nízke ceny a nášmu človekovi ide do plaču a krv valí sa mu do tváre, keď tak trpkó zkusuje jak biednu, mizernú cenu má jeho celoročná námaha!

Slováci sú bystrým, pracovitým, usilovným národom, majú vlohy pre obchod a pre prácu priemyslovú a predsa jak úbohý, smutný je ich osud, jak ťažko lopotia sa za každodenným chleбом, jak bojujú v chudobných krajinách častokrát i s hladom, ako utekajú zo starej vlasti pre nedostatok výživy, pre nedostatok voľnosti!

Sme v celku nemajetní, chudobní, nie sme ďalekí od žobráctva a preto si každý trhan o nás otiera opatky, preto nás každý šľape, potupuje, hanobí, posmieva.

Ako je to možné, že krajiny okolo nás a iné národy majú sa lepšie a sú váznejšie?!

Majú dostatok chleba a majú groš.

Predstavme si kraj, lebo mesto, usadí sa tam knáz, ľudomil, učiteľ priateľ ľudu, doktor horlivý pracovník pre dobro ľudu, a začnú pracovať v spolkoch, prednáškami, poučovaním; v tom istom meste postaví kapitalista lebo žid veľkú továrňu a zamestnáva 500 ľudí. Čo myslíte kam obráti sa ľud, ku komu prilne? povie no pekne je to všetko, čo tí páni rozprávajú, pekne nás učia, ale to, čo robí fabrikant je lepšie — ten dáva nám chlieb. A tí ľudia majú pravdu! nie horlenie, nie samé rečenie, nie vyhrožovanie, ale práca a chlieb pritiahnu ku vám tie ožobráčené massy ľudu, ktoré svet ničil, vyvrhnuť a vydedil.

Dnes vítazi myšlienka chleba!

Všetko točí sa okolo chleba.

Otázka moci a panovania národa nad národom, triedy, nad triedou závisí od hospodárskej sily. Nie ten kto kričí, vreští a má plnú papuľu slobody, voľnosti, dobrobytu a pomoci pre ľud opanuje pole a bude vládnuť v budúcnosti, ale ten, ktorý v tichosti, premyslene pracuje, vykopáva hrivny a odkladá ich a nestarajú sa o hluk a ryk politikov, zaujima pôdu, zaberá miesta nepriateľmi opustené... vresk pomíne ako jarná búrka a kto pripravil sa tomu neškodila, ten stojí na otcovskej postati, stále, pevne...

„Ožobráčený národ vymôže si len žobrácke práva,“ hovoril jedon veľký vlastenec a to je pravda.

Povzniesť blahobyť ľudu musí byť našou prvou povinnosťou.

Dostatok chleba, istý stupeň blahobytu nášmu ľudu a ostatné pride behom času samo. Aké sú cesty k tomu?

Dostať do rúk pramene blahobytu a bohatstva, tieto sú v roľníctve, v obchode a v priemysle.

Čo nám všetko chýba?

Krem nevyvinutého roľníctva všetko.

Máme obchod v našich rukách? nie, majú ho židia. Máme priemysel? majú ho kapitalisti — židia. A kto zakupuje zemanské majetky, kto okruhy a lány — ej ťažko hovoriť, veru nejsme svoji! Sme malomocní! Čo robíť?

Udržať v našich rukách zemedelstvo, obchod a priemysel. Každú piať zeme zachovať nášmu ľudu.

Život je boj o chlieb.

Boj o chlieb predstavuje drobnú domácu vojnu. A tento boj musí byť organizovaný, neprestajný, dľa plánu premyslený, náš hospodársky, oslobodzujúci boj musí byť tvrdý, neuprosný až po smrť — lebo víťazstvo!

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— Z Búr sv. Mikuláša. Už dva týždne uplynuli, čo odznel ohlas — majiteľa 10 účastín — na obecnosť oboch Búrov, ohľadom na náš budúci potravný spolok a výsledok? Malé nič! Jedon ameríkán složil 2 účastiny za ten čas, ale ten by to bol aj bez ohlasu spravil, lebo nás hľadal v tej záležitosti ešte pred tým. Naši ľudia aj vyslechnú zápalné reči prednesené v shromaždeniach, aj sa im to ľúbi, aj spolok by rady mali; len keď by druhý dal peniaze. Keď je reč o tom, že by sa účastiny mali aj skladať, vtedy odúševnenosť je už tam! I láska k blížnemu opanúva sobeckosť. Na Búroch mohli sme mať potravný spolok už r. 1897. keď ešte ani kútskeho nebolo, hneď tedy po skalickom; lebo už toho roku bolo podpísaných účastín na 27 stovák! Len že to boli iba na papiery. A jak ťažko šlo to i s podpisom! Keď ale účastiny mali sa skladať, to už radšej mi vyhnul, než by sa bol so mnou stretnul; alebo na oslovenie vyhovára sa na to i na iné a nemá sa k ničomu. Od včulajška na podpisy nedám nič a len toho budem pokládať za člena, kto mi složí účastinu.

Keď sme s p. učiteľom vyberali účastiny, chodiac po domoch, bolo to na nás žalob! Na obecnom kancelári, keď pýtali porciu, vyhovárali sa: museli sme dať na „spolok“. Keď mal ktorý platiť interes od kostolných peňazi, alebo kostolnú árendu, to sa opakovali stážoby, že nemožu dať, pretože sme vytĺkali na spolok. Nám povedali opeť: nemáme ešte porciu vyplatenú, veru ešte nemožeme dať účastinu, nech nám poshovia! A nedal ani tu ani tam ničoho; len čo mali za blázna nás i tam tých!

Náš človek mnohý skôr presídí i 100 zl. než by mal si zaokrýť takú potrebnú vec, ako je daň, alebo podlžnosť a či účastina už od rokov podpísaná. Keď istý občan aj složil horko ťažko tú účastinu, na druhý deň — neprajníkmi spolkov zvedený — už došiel pre ňu späť.

Naši priatelia a vodeovia spolkov okolitých, čudujú sa nám, že nemáme ešte spolku a myslia si: „tí páni tam na Búroch nerobia za spolok ničoho“. Nuž ale sklepaj spolok pri takom tvrdom ľude. Bez účastinárov, bez peňazi spolok zaraziť sa nedá. Máme síce par tisíc korún už po hromade, ale to nám zväčša složili naši viedňari. Domáci z oboch Búrov nemajú v tom ani tretiu čiastku, na ktorých vlastne spolok opierať sa má a pre ktorých vlastne spolok sa otvára.

Ľudia boží, veď nahliadnite už ráz potrebu spolku! Čo sa už u nás o spolku povyprávalo, až na strach! A predsa spolku dosiaľ niet. Nedajte sa židákmi vysmiať. Veď už tropia z nás naši židáci posmech. Onedky dostal som od jednej firmy z Viedne židovskej stvrzenku, že objednávku na jačmennú kávu, ktorú objednal pre potravný spolok búr sv. mikulášsky p. N. kupec — žid, meno jeho ešte nezradím, aby z toho posmechu nemal škody — i kisuň vrah zachoval a v udanom čase ju aj odošle. No rád bych vedel na kom si bude požadovať peniaze, na to som zvedavý, až objednávka pride. Vidíte Búrania tu satíru? (ten posmech) v tom tréať? Ony naši židáci sú toho presvedčenia, že u nás spolku jakoživ nebude; preto si dovoľuje ten istý s nami žart. On pozná Búránov povahu, preto zakláda si na svojej domnienke. Ale ukážte sa, že to není tak! Nech ti hodní občania, čo už složili účastiny, nečakajú na vás toľko. Dávajte aj vy, ktorí ste boli dosiaľ neprajníkmi zaslepení. Tu sa nepožaduje mnoho. Od chudobného jedna účastina 21 korún. Ak je i to mnoho, nuž zpriahnite sa na to dvaja. Nemyslite, že tú účastinu máte ztratenú? Ta bude vašim majetkom vždy a bude vám donášať úroky, aké žiadna sporiteľna nie je vstave podať 5% a z núpkného 1% teda 6 zl. od sta, 60 kr. od

desiatky. Čo chcete viac? A pritom kupujete z vášho sklepu.

Ja bych rád s pomocou p. učiteľa Holoviča usporiadať spolok potravný, kým meškám na mej stanici, medzi vami; preto ináčej pomoci niet, ako aby členovia správy predsa len chodili po domoch a vyberali účastiny. Nedajte im potom príležitosti, aby takými smutnými zkusenostami prichádzali ku mne, že ťažká to úloha z tak tvrdých rúk nečo obsiahnuť. My viani, kde sme úfali 50 zl. dali nám i povedz jednu korunu! Skôr dal ten chudobnejší, než — český vynimkám — boháč lakomec. I teraz som oslovil nedávno jednu starenu bohatú — ale lakomá duša od kosti — kedy že dá na spolok? Až ho budem vidieť, skôr nie! znela odpoveď. A veď v truhle jej plesnivej papierové stovky. Tázal som sa jej ďalej: „koľko by tak dala, až to bude?“ 100—200 korún? Ale kde! dám vam 5 zlatých! vravela. No nech si ich a buď si pri nich šťastlivá! Chudoba si nasbiera bárs len po korunách a predsa bude spolok! Lakomec nemá srdca, jakoby mal groša pre chudobného? Ono láska k blížnemu je mu Hekubou. Ale jaká to rajčura bude tam pred sudcom Božím? na to lakomec zapomína. Veď sa rozepamätaj aspoň na boháča hodovníka v evanjeliume! Ten nedal Lazarovi chudobnému almužnej a za to dostal sa do horúceho pekla. Ty nechceš z lásky ku chudobnému kresťanovi dať almužnu, čo hovorím o almužnej, nie! požičku — účastinu na spolok, čo môžeš očakávať za podiel od tohože sudcu Božieho. Či on nepovedal: „činite si z mamony priateľov, aby keď ustanete, prijali vás do stánkov večných!“ Na toľkú prácu, čo sme my dvaja s p. učiteľom prekonali za spolok, inde už by boli mali 30 tisíc zlatých. Majiteľ 10 účastín je biela vrana medzi nami havraní, nech vie on aj svet, ako to stojí do opravy, že sú Búrania farbavi ku svej pomoci. Ony premýšľajú dlho a vždy si vyvolia to horšie ku vlastnej škode, nie že by sa učili na škodu iných. Dnes kresťana hrud má naplňovať lásku k blížnemu a to činná láska. Preč s hnevom, preč s pomstou, preč s lakomstvom! dneska vyžaduje sa láska kresťanská, láska božia. Kto si z Boha a pochopuješ časové potreby nemeškaj z účastinou. S ochotou odobere ju Karol Nečesálek kaplán

tvoj priateľ.

S Prešporka. Naše chyby My Slováci máme mnoho nepriateľov, ktorí úhajú na náš život a prenasledujú nás, ale predsa bratia, najväčší nepriatelia sme si sami, totižto našej duchovnej tme, našej zaostalosti sme si sami na príčinu najviac, tak vzal som na seba, objasniť troška tieto naše chyby, ktoré sožierajú náš duchovný a hmotný život. Tak prosím vás roďáci povšimnite si týchto mojich slov, ktoré vám ja mladík na srdcia kladem.

Náš najväčší nepriateľ Slováci, je nemierne pitie opojných nápojov, lebo toto je to zriedlo z ktorého všetky zla a chyby pochádzajú, z opilstva pochádzajú rodinné zvady, bitky, nevrstnosť, opilstvo kynoží lásku, v kruhu rodinnom i občianskom, z opilstva pochádzajú pravoty, duchovné i telesné choroby, surovosť; opilstvo kazí svaly nášho chrabrého ľudu slovenského, telo opilca chradne a duša zostane blbou, nevidíte to bratia, ako sa nakladá z opilím Slovákom? a to tí, čo ho opili nakládajú sním, poviem z javne, ako z hovädom, ja žijúc v meste medzi miesaninou a národnosťou, až mi ťažko pride, keď vidím Slováka, ba nedávno som videl Slovenku opilú, pánov v cylindroch a vo frakoch kolom nej, srdce zabolelo mňa verného Slováka svojmu rodu, keď videl som ako nás potom znevažujú a spodobnými pádmí kydáme hanbu na celí náš národ slovenský, ja neišol som sa bližšie pozrieť, len som si vzdychol až z hĺbky duše, pomyslel som si, do kľat ešte bude náš ľud považovaný za opilý národ. Keď potrebuje nás Slovákov niekto ku dosiahnutiu svojho cieľa; nuž dá nám len hodne piť, my zapredáme svedomie, reč, rod, vlasť, Boha, len keď máme čo piť, toho svedkami sú nám všetky minulé voľby, že kde chceli naši protivníci mandáty len vyvalili sudy, a mandáty mali isté. A predsa my Slováci sme predsa ľudia, nuž ukážme i dôstojnosť ľudskú, nech nepredávajú nás ako telce po jarmokoch, ukážme, že sme ľudia a Slováci, nech nás nevidia len vtedy Slovákmí, keď sa vĺame v bahne, ale i vtedy, keď je treba zastať občianske a národné práva, mi musíme vykorenit bratia opilstvo z ľudu nášho, jak u mládeže tak i u starších, mládež privikať k nábožnosti, dobrím mravom a odporúčať mládeži naše národné

časopisy (noviny), musíme Slováci vychovať rásnejších Slovákov a smelých mužov a hrdé slovenky na svoj pôvod, že by naše budúce potomstvo nezohybalo chrbát pred údermi na náš národ kydanými, ale vystúpilo smelo v oči nepriateľovi a znalo odraziť všetky útoky na náš krásny národ Slovenský sa sypajúce, lebo inak bratia nedosiahneme svoj cieľ, totiž že by sme mi náš národ Slovenský postavili medzi iné vzdelené národy. Preto bratia volám k vám zrieknite sa nemierneho pitia, i ja som vyrástol tak, ako vy, v stave sedliackom, znám narábať s kosou, pluhom, motykou a teraz znám postaviť sa v oči nepriateľovi našej džavy a vyrástol zo mňa hodný junák, ačkoľvek som sa pitia nemierneho vždy chránil, vystrihať musíme najmä vy rodičia mládež svoju pred krémami a podobnými pelešmi mravnej zkázy, že by sme my Slováci ukázali už raz život statný a smelý.

Druhý náš nepriateľ je nesvornosť, niet medzi nami Slovákmi pravej lásky a preto niet medzi nami ani žiadnej organizácie, sme si neprajú, radšej žičíme našim kazárom a našim nepriateľom než sami sebe, totiž svojim rodným bratom a tie mnohé pravoty, processy, tie ničia naše majetky, v kréme sa Slovák pobije jeden s druhým, žid ich nahucká a koniec je idú do mesta ku pravotárovi z väčša i tu len ku dajakému *Rosenthalovi* a tak mizne láska medzi nami a naše majetky zjavujú sa vo vačku vyvoleného národa. Tedy bratia napravme i túto chybu, milujme sa, aby sme sa mohli zorganizovať žeby sme vytrvali v boji o náš život hmotný i duchovný. Ešte je mnoho tých chyb, ktoré nás ničia a ktorým sme si sami na vine, ale všetky z väčša pochádzajú z opilstva, lebo toto je prameň všetkého zla, nuž vykoreňme najprv toto a to iné pojde potom už i samo sebou.

Primoravský.

— Smolenice. Blahorodý pane redaktor! ráčte uverejniť týchto pár nasledujúcich riadkov.

S pomocou božou a s dychtivosťou sme sa aj školského roku dočkali. Jako každý tak aj školský rok tiež donáša radosť aj žalosť atd. Radosť donáša, keď dietky dobré vedomosti a čisté mravy si prisvojili; ale žalosť je to, keď rodič zo slzavým okom musí vidieť svoje nezdarne dieťa, ktoré po toľkom namáhaní len samú zlosť, lenivosť, cigánstvo, figliarstvo a nemravné reči len tak sype. Bohužiaľ takýmto nezdarným dieťkam mnohokrát aj rodičia sú na vine a takí rodičia — sa mi zdá u nás — tešia sa zo svojich nezdarých dietok, za česť si pokladajú, keď ich dieťa vysmeje sa božskému, aj svetskému príkazu. Toto som skúsila 13. tohto mesiaca, pri našej škole, keď som dieťa ku školským dverám odprovodila. Čo čujem? Nič inšie, len to, jak jedna zdejšia trochu viac vyšibaná a preto známejšia matka, pán učiteľovi pred 120 žiakmi držala kázeň a naučenie o vychovávaní dietok. O Bože bolo to smutné naučenie. Strásem sa — milé rodáčky — keď si na to smyslím. Jak môže jedna žena, ba ešte viac, jedna matka, ktorá vychováva deti, — známe každému, — sa takých oplzlých, hnusných, tupých slov dopustiť. Nehanbí sa tých útych, nevinných dietok? Nevie to, že škola sa srovnáva s chrámom božím? Nevie to, že jej zlým príkladom mohla zhubiť a skaziť dobré mravy? Ukázala, jak vie ona zlé mravy šepiť! Poznať zahradníka po štepe! Nehanbí sa za jej neumyté, špinavé ústa? Keď by sa bola hanbila, nebola by bola svoju surovosť preukázala. Nie darmo hovoríme: „Vtáka (vrabca) po perí, človeka po reči znať!“ — Ja inšie bych si nežádala, len aby sme sa mohli zmôcť na toľko, že by sme mohli kúpiť taký zámok, z pod ktorého by sa však jej špinavé ústa nemohly na hnusné reči otvoriť! Iba naopak: aby z jej dobrým príkladom, v dobrom vychovala svoje dietky a tak by nemusela sa hanbiť pred ľuďmi; aby ich naučil z jakou úctou a vážnosťou majú byť oproti pánu učiteľovi! Ale darmo je: „Kde není, tam nehledaj!“ — Teda hor sa! milé rodáčky! Usilujme sa úctu a vážnosť tú napadnutú vnaħradiť a z nova ju vyvýšiť, aby sa vidiek náš milý slovenský nepohoršil nad nami! Ostatné neskoršie! Z Bohom do videnia!

Matka.

Kupujte v potravnom spolku!

Bojujme proti alkoholizmu.

XI.

Národ opijajúci sa podobný je včelám dýmom duseným.

Istý včelár jal sa podrezovať včely, lebo maly už mnoho medu nashromaždeného. Nemajúť však na mysli lásku včeličiek k pokladom svojim, a príliš dôverujúc v zručnosť svoju, nezadusil ich, lež živé chcel olúpiť o mäd, ktorý tak dlho a namáhavo boly sbieraly.

I rozhnivali sa včely a kmína dopichaly smrteľne. A vedia včelári, že usmrtiť musia včely, chcu-li ich olúpiť o ovocie práce jejich.

My Slováci podobáme sa včelám, majúcim mnoho nashromáženého mädu. Viac než tisíc rokov sbierali sme poklady národnosti našej a teraz olúpiť nás chce o ne ruka nepriateľská.

A čo že činíme my? sami omamujeme sa jedom, ktorý viac zabíja, než dým akýkoľvek; a čože nemôže vykonať nepriateľ na pokladoch nami nehájených? . . .

XII.

Chľubou istého zverinca bol jeden rozkošne vyvinutý lev so svojimi mladatami. Starý lev nikdy nespúšťal s oči lvičiatá, a tie nikdy ho nepúšťaly.

I prišiel pán zverinca cudzieho a chcel olúpiť lva o mláďatá, aby sa staly ozdobou zverinca jeho. Keď iným spôsobom nemohol dôjsť cieľa, omračujúci nápoj dal oňuchať starému a omámil ho, vošiel do kleca lapať lvičiatá.

Avšak, kým ich prehánal, omračeného otca prešla mrákota, vstal a lúpežníka toho roztrhal.

Kiež by sme sa vyrovnali starostlivému tomu zvieratú! Kiež s hanbou nemuseli by vyznať pravda, že snížili sme sa až pod to zviera! Bo my sami omračujeme sa, ač vieme, že nepriateľ beztrebne kradne dietky naše a stálym uživaním opojných nápojov staráme sa, aby mrákota nikdy nás neprešla. Tak hynú nám dietky naše a stávajú sa ozdobou národa cudzieho

(Dokoné. nasl.)

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Spoločovanie roľníctva vôbec a v mliekarstve zvlášte. Nemecko, ktoré je najväčším odberateľom našich hospodárskych výrobkov a v budúcnosti aj najnebezpečnejším konkurentom, stojí za príklad dnes celému svetu svojou hospodárskou organizáciou.

„Ústredný spolok nemeckého roľníctva“ počítal už roku 1898 okolo 190,000 členov. Na valnom zhromaždení súčasnilo sa 5000 členov. Spolok tento má 18 úradníkov, ktorí behom jedného roku zariadili vyše 700 roľníckych zhromaždení.

Pod vlivom tohoto spolku založeno bolo úverkových spolkov a založen do roku 1897, 5982, družstev nákupných 894, mliekarských 1262, rozličných 224. Spolu 7762 spolkov. Členov počítaly tieto spolky vyše pol miliona. peňažný obrat týchto spolkov páči sa na 3 miliardy mariek! Tak ohromné je teleso spolkové v Nemecku!

Mliekarských družstev bolo v Nemecku roku 1870 len 1 r. 1875 už 30, roku 1880 bolo ich 70, roku 1885 262, roku 1890 980 roku 1895 1.222, roku 1900 1670 a dnes už ich je ku dvom tisícom.

Mliekarne dosiahly najväčšieho rozvoju v Dánsku a v Nemecku, odtiaľ šírily sa k nám do Moravy, Čiech a na naše kraje.

Čo nového vo svete.

Prvá srážka medzi vojskom tureckým a bulharským.

Válka nenie ešte vypovedaná, ale bulharská krv už tiekla na bulharsko-tureckých hraniciach. Shromažďovanie tureckého vojska na hraniciach malo za následok, že sa Turci odvážili prekročiť hranice a podívať sa do Bulharska.

Úskočným spôsobom chceli obsadiť jeden pohraničný vrch, jehož jedna polovica je v Bulharsku, druhá v Turecku, ale Turci chceli mať aj tú Bulharskú čiastku.

Došlo im to draho. Asi 1200 turkov obkľučilo vrch a narazili na pohraničné stráže bulharské, ktoré puškami uvítali nevolaných

hostov, z toho vyvinula sa celá vojna 600 Bulharov stálo proti raz toľko Turkom.

Turci boli porazení, zanechali 87 mrtvých, Bulharov padlo 20.

V Sofii nastal veľký rozruch, lebo všeobecne sa myslelo, že vojna už je vypovedaná.

V Bulharsku je živá válečná nálada. Knieža *Ferdinanda* národ nenávidí lebo nechce vypovedať Turecku vojnu.

Malé, ale bvstré *Japonsko* sa porád čeperí vo východnej *Azii* proti *Rusku*. Angličania ich huckajú proti *Rusku*, ktoré chystá sa k válke a má už v čínských vodách 90 válečných lodí a 200,000 kozákov v *Mandžurii*.

Co nového doma.

Ešte nemáme ministerium! *Ladislav Lukács* doterajší finanční minister povolaný bol už dvakrát k Jeho Veličenstvu, ale rozhodnutie sa ešte nestalo, pravdepodobné je, že do nedele bude *Lukács* alebo iný poverený, aby so-stavil ministerstvo.

Liberálna strana radí sa už dlho a sostavuje svoj voienký program. Jedni hovoria, že bez ústupkov to nepôjde, iní zase povedajú, že pán kráľ nepovolí v ničom.

Kossuthova strana bez maďarskej armádnej reči, že neprestane obštruovať.

V krajine množí sa bieda. V lani malo sa odhlasovať v sneme asi 200 mill. korún na stavby a rozličné práce, neodhlasovalo sa nič pre kriky a vresky v parlamente.

Vo *Vacove* demonštrovali stari trojročný husári, keď ich nechcu pustiť domov.

Všeličo.

Dňa 14. októbra bola pamiatka sv. *Kalixta* pápeža, ktorý bol pod cisárom *Kommodusom* (r. 180—193 p. Kr.) otrokom úradníka *Carpofora* v Ríme a mal smenečný obchod. Pre dlhy musel utiecť, ale dohonili ho práve, keď chcel do mora skočiť a ponevác židovským veriteľom nemohol zaplatiť, musel pracovať v baňách pod zemou, okovy mal na rukách i na nohách a biť bol neustále. Pod pápežom *Viktorom* (r. 192—202) oslobodila ho cisárovná *Marcia* a stal sa správcom pohrobíšťa kresťanov u cesty *apijskej*. V staršom veku stal sa kňazom a bol od ľudí aj kňazov veľmi obľúbený a preto i za pápeža zvolený. Bol spravodlivý, milosrdný. *Kalixt* smieril mnohých bludárov a dovolil aby chudobní ba aj otroci mohli uzaveriť sňatky s vznešenými pannami a vdovami.

Katakombu rímske chovajú mnoho pamiatok sv. *Kalixta* a sú aj po ňom pomenované, sú to podzemné chodby, kde prvých kresťanov pochovávali, zväčša mučeníkov. Tieto chodby sú 3800 kilometrov dlhé a až na 5 posechodí vysoké, hovorí sa, že je v nich pochovano asi 6 millionov kresťanov, vyznavačov a mučeníkov.

Rudolf Falb prorok času, povetnosti a kritických dní, zomrel dňa 29. septembra 1903.

Drobné zprávy.

Dňa 17. októbra bude tomu 100 rokov, čo narodil sa *František Deák*, ktorý vydobil roku 1867 zpäť ústavu a noložil základ vyrovnaniu *Uhorska* s *Rakúskom*. V *Skalici* vydržiaujú mestské, cirkevné a školské vrchnosti slávnosť na pamiatku jeho narodenia, o 10. h. sú služby Božie, slávnostné zhromaždenie mestského zastupiteľstva. Večer na mestkom dome koncert.

— *Požiar Ecesdského močiaru*. Neďaleko *Szatmáru* rozprestiera sa ohromný močiar, asi na 25 mfl. s vysokými travinami, tieto sa pred týždňom chytily a horia porád ešte, zem ktorá je z rašeliny, traslaviny chytily sa tiež, zhořelo už mnoho dedín aj ľudí.

— Vývoz zemiakov zo *Ghelov* sa vzráha. Každý deň naloží sa do vagonov aj 200 vozov. Cena za metrák 1 zl 62 kr.

— V *Kat. Kruhu* skalickom, bude dňa 18. októbra domáca *vinobranská zábava* pre členov.

— Členom *mliekarského družstva*. Vyzývame členov aby sa usilovali podiely splácať. Platit možno u *J. Hasičky* pokladníka, ten prijíma aj príhlasy nových členov.

Prijmem hneď k nastúpeniu krajčírskemu tovaryša na fajnovú prácu, veľkú i malú, môže prísť hneď. **Ján Budovič**, krajčírsky maister v *Holíči*. (na starém rynku) číslo 230.

Dom na predaj

P. Karol Vitkovič

predáva z voľnej ruky svoj hostinský dom v dubovej ulici číslo 383 a aj s prípadnosťami.

Dom má 4 metre dreva, sečnú lúčku na fúrkou sena, 4 izby, kuchyňu, komoru, pivnicu, dreváreň, a dobrú studňu.

Kupná cena dľa dohovoru.

Hlásit sa možno pod vyše uvedeným číslom kedykoľvek.

Vzorky zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne,

rôzne barevné, dobrej jakosti, zhotovuje 1 kus po 65, 70, kr., dobierkou zasiela:

Adolf Jelínek

v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodíci sa tovar vezmu franbo zpět a peníze vrátím!

Kto zkúsi, stálym odberateľom zostane.

Ve prospech Ústředni Matice školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a havolky, z čistej ovčej vlny v ľavných cenách odporučuje:

KAREL KOČIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpoleci.

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,
stearinové hladké i krášené,
stĺpky, sviečky obetné a
stromkové,
sviečky stearinové a parafínové tabulové,
vozové lampášové,
všetky druhy voskového zbožia,
tiež perník struhací,
a jemný zákuskový,
doporučuje najodbornejší zuod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové
zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vysvedčenie z L'ublanc, Maria Cell, MI
Boleslav, Paríž, Dejenu Côte d' Or, Litomerice
Prahy atd.

Mnoho šrotu

môže si lačno zaopatřit každý roľník u

F. Kúcky.

V Skalici potočná ulica.

Šrotojem s benzínovým motorem.

Novú Domovú Pokladnicu

Kto chce mať

nech sa čo najskôr prihlási lebo už
ju rozposielame.

Nahrobné

kríže

pre našich milých v Pánu
zosnulých predáva za mier-
né ceny v peknej úprave a
trvalom zlatený aj s ka-
menom od 13 až do 60

Korun u

Rudolfa Detony

Cenníky

Staré sa tiež pravým
zlatom a striebrom ob-
novujú.

Tiež za veľmi ľavné ceny

u

v Uh. Skalici.

zdarma!

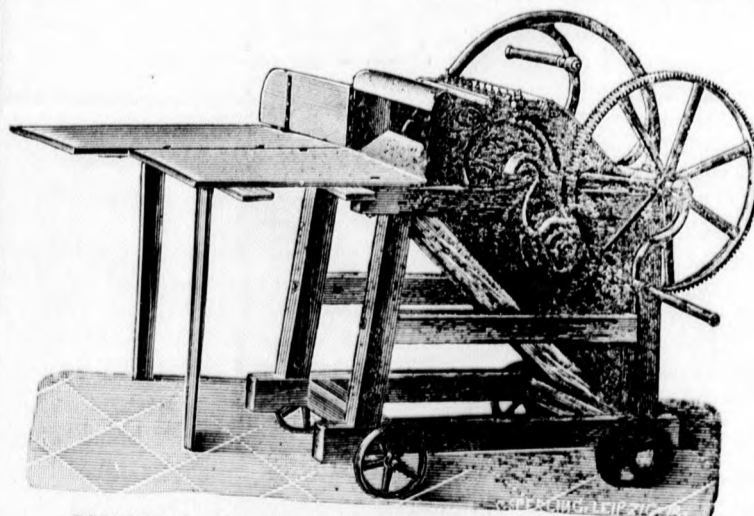
Jediná dielna na Morave pre výrobu huslí!

Josef Lidl, Brno. (Morava)
Zelný trh č. 11.
(ve vlastním domě)
Továrna výroba hudobných nástrojov.
Prisázaný znalec c. k. zemského súdu.
Cenník na požiadanie zdarma.
Vývoz do všetkých dielov sveta.

Mydlo "Palacký"
je najlepším českým vý-
robok.
**Práca ľahká
účinná prekvapujúca!**
Prádo brele ako sníh!
Ján Vilímek,
továrň na mydla v LIPNÍKU,
nad Bečvou. (Morava.)

PÁNI HOSPODÁŘI!

MICHAL TRESKON, fabrikant hospodárskych strojov

V BYTČI (Nagy Bittse.)

Netreba vám viacej hospodárske
stroje z cudziny alebo od firm nám
nepriateľských dražšie kupovať, lebo
moje výrobky dosiahli značnej doko-
nalosti. Odporúčam svoje najnovšie:

Mlátačky
s oceľovými guľčkovými ložiská-
mi, ktoré idú o polovicu ľahšie,
než ktorékoľvek ine.

Zentúre dlanajnovších modellov.
Zlepšené rajtáre. Vyborene seč-
kovicie amerického a anglič-
keho systému Triery. Struhadlá
na burgiinu. Šrotovníky na zrn-
o. Stroje na sianie. Pluhy a brány.
Stroje na rezanie kapusty. Mačka-
dla na syr, borievky a hlinu. Zela-
zné mangle na prádo, decimálne
váhy a stroje na lámání stromovej
kôry pre garbiarov.

Cenníky zaslem na žiadost zdar-
ma a franco.